

### รายงานสถานการณ์ส่งออกข้าว และคาดการณ์แนวโน้มครึ่งปีหลัง ปี 2562

#### เปรียบเทียบปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 6 อันดับ

ประเทศ	2559	2560	2561	ม.ค. - มิ.ย.		Δ%
				2561	2562	
ไทย	9.91	11.67	11.23	5.42	4.36	-19.6
อินเดีย	10.04	12.12	11.61	6.38	5.95	-6.7
เวียดนาม	4.86	6.60	6.99	3.91	3.27	-16.4
ปากีสถาน	3.96	3.21	3.26	1.80	2.16	19.8
สหรัฐ	3.53	3.37	3.16	1.68	1.59	-5.3
จีน (ม.ค.-มิ.ย.)	0.37	1.17	2.06	0.76	1.47	92.1

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร ที่มา รวบรวมจาก THE RICE TRADER, USDA และจากการประมาณการโดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย\*

#### ปริมาณส่งออกข้าวไทยรายชนิดข้าวระหว่างปี 2560-2562

ชนิดข้าว	2560	2561	ม.ค.-มิ.ย.2561	ม.ค.-มิ.ย.2562	Δ%
ตันข้าวขาว	4,680,396	5,528,924	2,563,554	1,773,276	-30.8
ปลายข้าวขาว	401,988	399,016	231,715	118,200	-49.0
ตันข้าวหอมมะลิ	1,635,702	1,274,985	638,357	542,726	-15.0
ปลายข้าวหอมมะลิ	673,087	390,673	212,966	181,442	-14.8
ตันข้าวหอมไทย	216,030	256,233	89,800	168,574	87.7
ปลายข้าวหอมไทย	169,537	194,929	103,041	88,326	-14.3
ข้าวนี้้ง	3,380,167	2,801,538	1,365,741	1,340,414	-1.9
ตันข้าวเหนียว	213,718	180,288	113,436	61,370	-45.9
ปลายข้าวเหนียว	303,707	205,590	100,884	83,145	-17.6
ปริมาณรวม (ตัน)	11,674,331	11,232,176	5,419,494	4,357,471	-19.6
มูลค่า (ล้านบาท)	175,161	180,270	86,973	72,231	-17.0
ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	15,004	16,257	16,048	16,576	3.3
มูลค่า (ล้าน USD)	5,187	5,676	2,759	2,286	-17.1
ราคาต่อหน่วย (USD/MT)	444	507	509	525	3.1

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทยที่สำคัญระหว่างปี 2560-2562

ประเทศ	2560	2561	ม.ค.-มิ.ย.2561	ม.ค.-มิ.ย.2562	Δ%
เบนิิน	1,814,014	1,697,930	833,543	858,232	3.0
แอฟริกาใต้	775,197	778,980	346,610	321,350	-7.3
สหรัฐอเมริกา	503,457	505,885	260,819	282,172	8.2
ฟิลิปปินส์	291,723	1,031,592	290,999	280,920	-3.5
แคเมอรูน	749,008	415,341	220,536	245,227	11.2
จีน	1,204,911	1,004,042	438,910	237,534	-45.9
แองโกลา	396,503	436,759	213,912	224,793	5.1
มาเลเซีย	302,542	475,203	236,306	170,070	-28.0
ญี่ปุ่น	347,466	222,511	112,660	128,606	14.2
เซเนกัล	337,872	168,963	108,110	118,506	9.6
โมซัมบิก	465,313	356,320	190,025	114,068	-40.0
เคนยา	176,619	226,569	113,366	95,239	-16.0
เยเมน	156,204	178,574	127,535	89,357	-29.9
ฮ่องกง	223,937	188,843	101,676	85,302	-16.1
ไต้หวัน	493,871	291,604	141,772	84,581	-40.3
สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก	12,602	72,269	3,148	72,666	2,208.3
คองโก	170,227	104,494	48,043	60,306	25.5
โตโก	132,978	172,178	105,622	58,799	-44.3
แคนาดา	89,455	82,513	37,582	50,889	35.4
สิงคโปร์	123,203	104,233	51,059	48,798	-4.4
ประเทศอื่นๆ	696,444	4,494,970	2,357,089	1,490,061	-36.8
รวม	11,674,331	11,232,176	5,419,494	4,357,471	-19.6

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

## เป้าหมายการส่งออกข้าวในปี 2562

ในปี 2562 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยปรับคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 9.0 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 145,000 ล้านบาท

ชนิดข้าว	2560	2561	ม.ค.-มิ.ย.		%Δ	เป้าหมาย 2562	
			2561	2562		ม.ค. 62*	ก.ค. 62**
ข้าวขาว	5.08	5.93	2.80	1.89	-32.3	4.8	3.9
ข้าวหนึ่ง	3.38	2.80	1.37	1.34	-1.9	2.4	2.8
ข้าวหอมมะลิ	2.31	1.67	0.85	0.72	-14.9	1.3	1.3
ข้าวหอมไทย	0.39	0.45	0.19	0.26	33.2	0.6	0.6
ข้าวเหนียว	0.52	0.39	0.21	0.14	-32.2	0.4	0.4
รวม (ล้านตัน)	11.67	11.23	5.42	4.36	-19.6	9.5	9.0
มูลค่า (ล้านบาท)	175,161	182,082	86,973	72,231	-17.0	155,000	145,000
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	5,187	5,676	2,759	2,286	-17.5	4,800	4,700
ราคาเฉลี่ย (USD/MT)	444	507	509	525	3.1		

\*คาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2562 \*\*คาดการณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2562

### ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวไทย

- 1) ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น และแข็งค่ามากกว่าประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ทำให้ราคาข้าวไทยแพงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ซึ่งนับตั้งแต่ต้นปี 2562 ค่าเงินบาทแข็งค่าประมาณ 5% ขณะที่ค่าเงินรูปีของอินเดีย (INR) อ่อนค่าลง 0.7% ค่าเงินดองของเวียดนาม (VND) ค่อนข้างทรงตัว และค่าเงินรูปีของปากีสถาน (PKR) อ่อนค่าลงประมาณ 15%
- 2) ประเทศจีนมีสต็อกข้าวปริมาณมาก ทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวลดลง ขณะเดียวกันก็มีการระบายข้าวเก่าในสต็อกที่เก็บสำรองไว้ออกมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้อุปทานข้าวในตลาดมีมากขึ้น ขณะที่ข้าวบางส่วนถูกส่งออกไปยังตลาดแอฟริกา ทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดในแอฟริกา
- 3) ประเทศในแถบเอเชีย เช่น จีน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย นิยมบริโภคข้าวนุ่ม (ข้าวขาวพื้นนุ่ม) แต่ไทยยังขาดแคลนข้าวชนิดนี้
- 4) ประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญมีการปรับนโยบายในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เช่น ประเทศฟิลิปปินส์มีการปรับนโยบายการนำเข้าข้าวโดยให้เอกชนมีบทบาทในการนำเข้ามากขึ้นส่งผลให้การแข่งขันในตลาดมีมากขึ้น เพราะผู้ซื้อจะเลือกซื้อข้าวจากแหล่งที่มีราคาถูกกว่า ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียยังคงมีสต็อกข้าวจำนวนมาก ทำให้มีแนวโน้มที่จะลดการนำเข้า
- 5) ภาวะภัยแล้งในประเทศไทยอาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวมีปริมาณลดลง และราคาอาจสูงขึ้น ขณะที่บางประเทศในแถบเอเชีย เช่น อินเดีย ก็กำลังเผชิญกำลังภาวะภัยแล้งที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจทำให้ประเทศผู้ซื้อข้าวต้องเร่งซื้อข้าวเก็บสต็อกไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านอุปทานข้าวที่อาจลดลงและราคาข้าวที่อาจสูงขึ้น
- 6) ตลาดข้าวหอมภายในประเทศขยายตัวมากขึ้นและมีผู้ประกอบการในตลาดมากขึ้น ทำให้เหลือข้าวที่สามารถส่งออกได้ลดลง และส่งผลให้ราคาข้าวหอมยังคงอยู่ในระดับสูง
- 7) รัฐบาลอินเดียเพิ่มราคารับซื้อข้าวเปลือกขั้นต่ำ (MSP) จากเกษตรกรขึ้นอีกประมาณ 3.7% ซึ่งอาจทำให้ราคาข้าวของอินเดียมีแนวโน้มสูงขึ้น

คาดการณ์ผลผลิต การบริโภค สต็อกข้าว และการค้าข้าวของโลกปี 2562 และ 2563

รายการ	2560	2561	2562*	2563*	%Δ
ผลผลิตข้าว	491.12	494.88	498.65	497.82	-0.17
การบริโภคข้าว	483.84	482.21	490.03	496.08	1.23
สต็อกข้าว	149.62	162.29	170.91	172.65	1.02
การค้าข้าว	48.12	47.55	46.76	47.20	0.94

คาดการณ์การส่งออกข้าวของโลกปี 2562 และ 2563

รายการ	2560	2561	2562*	2563*	%Δ
อินเดีย	12.57	11.79	12.00	12.00	0.00
ไทย	11.62	11.06	9.20	9.70	5.43
เวียดนาม	6.49	6.59	6.50	6.50	0.00
ปากีสถาน	3.65	3.91	4.10	4.00	-2.44
จีน	1.17	2.06	3.00	3.50	16.67
สหรัฐอเมริกา	3.35	2.78	3.00	3.18	5.83
เมียนมา	3.35	2.75	2.80	2.60	-7.14
กัมพูชา	1.15	1.30	1.30	1.30	0.00

คาดการณ์การนำเข้าข้าวของโลกปี 2562 และ 2563

รายการ	2560	2561	2562*	2563*	%Δ
จีน	5.90	4.50	3.40	3.40	0.00
ฟิลิปปินส์	1.20	2.50	3.10	2.70	-12.90
ไนจีเรีย	2.50	2.10	2.10	2.20	4.76
ไอวอรีโคสต์	1.35	1.50	1.60	1.60	0.00
ซาอุดีอาระเบีย	1.20	1.30	1.35	1.38	1.85
อิรัก	1.06	1.20	1.30	1.35	3.85
เซเนกัล	1.10	1.10	1.20	1.30	8.33
อิหร่าน	1.40	1.25	1.20	1.15	-4.17
แอฟริกาใต้	1.05	1.07	1.10	1.05	-4.55
มาเลเซีย	0.90	0.80	1.00	1.00	0.00
สหรัฐอเมริกา	0.70	0.78	0.85	0.93	8.82
สหรัฐอเมริกา	0.79	0.92	0.93	0.93	0.00
กินี	0.60	0.87	0.85	0.90	5.88

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (\*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนกรกฎาคม 2562)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

จัดทำโดย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เลขที่ 37 ซอยงามดูพลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120